

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล ความเข้าใจย่อมเกิดขึ้นได้จากการสื่อสาร การจะบรรลุปรารถนาได้นั้น มนุษย์ย่อมแสวงหาวิธีการสื่อความหมายต่างๆ มากมาย เพื่อเป็นตัวกลางนำสารไปยังผู้รับสาร

การสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างมนุษย์ด้วยกัน นอกจากการใช้ภาษาพูดโดยตรงแล้ว มนุษย์อาจใช้รูปภาพ ตัวอักษร เป็นสื่อในการบอกกล่าว ถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้สึกนึกคิดจากผู้หนึ่งไปยังผู้หนึ่งหรืออาจจากกลุ่มหนึ่งไปยังกลุ่มหนึ่ง และจากคำพูดที่ว่า “ภาพ ๆ เดียวสื่อความหมายได้ดีกว่าคำพูดนับพัน” (a picture says more than a thousand words) หรือ สุภาษิตไทยที่ว่า “ลิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น” (กมล ฉายาวัดมนะ, 2549) เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารด้วยภาพ

ดังที่ได้มีการศึกษาธรรมชาติในการรับรู้ของมนุษย์พบว่า มนุษย์เรียนรู้ผ่านทางสายตามากถึงร้อยละ 75 ทางหูร้อยละ 13 ทางสัมผัสร้อยละ 6 ทางจมูกร้อยละ 3 ทางลิ้นร้อยละ 3 และในเรื่องเกี่ยวกับความทรงจำของมนุษย์นั้น พบว่า มนุษย์สามารถจดจำสิ่งที่ได้เห็นถึงร้อยละ 40 แต่สามารถจำสิ่งที่ได้ยินเพียงร้อยละ 20 (วิสุทธิ์ อยุธยาทรัพย์, 2545 : 34)

เลสเตอร์ (Lester 1995 : 5) กล่าวไว้ใน หนังสือ ทฤษฎีไวยากรณ์การสื่อสารทางสายตา (Syntactic Theory of Visual Communication) ดังนี้

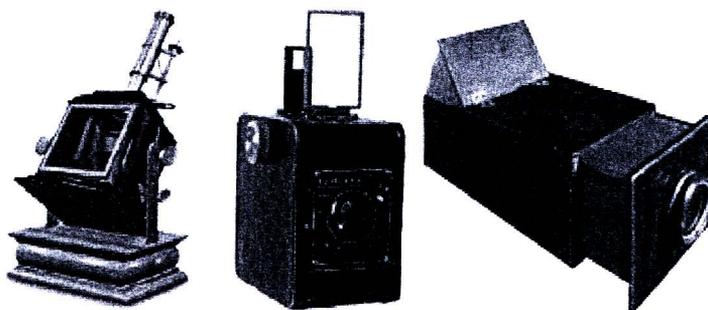
ภาพใน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ เสื้อผ้า ป้ายโฆษณา จอคอมพิวเตอร์ และโทรทัศน์ ล้วนเป็นเครื่องยืนยันว่า เรากำลังอยู่ในยุคของการสื่อสารด้วยภาพอย่างไม่เคยมีมาก่อน ในประวัติศาสตร์ของการสื่อสารมวลชน สังคมโลกกำลังกลายเป็นสิ่งที่เรียกว่า “สังคมของสื่อทางการเห็น” (Visual Mediated Society) ผู้คนมากมายกำลังรับรู้โลกภายนอกของตนผ่านการอ่านภาพ

ในชีวิตประจำวันของมนุษย์นั้น จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับภาพในการเล่าเรื่อง (story - telling) มาโดยตลอด แรกสุดมนุษย์อาจใช้ภาษาภาพในการเรื่องเล่าเพื่ออธิบายถึงลักษณะและความเป็นมาของธรรมชาติ หรือไม่ก็เพื่อบันทึกและบอกเล่าความเป็นไปของสังคม วัฒนธรรมและตนเอง ในบางครั้งก็เพื่อแสดงออกถึงความคิดความรู้สึกที่ฝังอยู่ในเบื้องลึกของจิตใจ ต่อมาเมื่ออารยธรรมและสังคมมนุษย์มีความเจริญ มนุษย์มีความคิดที่ซับซ้อนมากขึ้น ได้มีการประดิษฐ์คิดค้นกล้องถ่ายภาพขึ้น เพื่อใช้เป็นตัวกลาง (Mediation) ที่จะถ่ายทอดเรื่องราว กิจกรรมและเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม โดยมีบทบาทสำคัญในการบันทึกความทรงจำและความรู้สึกขณะช่วงเวลาที่เกิดขึ้นนั้น และสามารถนำภาพถ่ายจากกล้องกลับมาระลึกจดจำ (Memorable) ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ แม้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวจะผ่านไปนานเพียงใดก็ตาม จะเห็นได้ว่ามนุษย์เรานั้นใช้กลวิธีในการเล่าเรื่อง และสื่อความหมายผ่านทางภาษาภาพ เพื่อประโยชน์ของชีวิตในบริบทที่แตกต่างกันออกไป

การสื่อสารด้วยภาพถ่ายนับเป็นอีกวิธีการที่ผู้ส่งสารหลายคนมีความเชื่อว่าสามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆได้ดีกว่าคำพูดนับร้อยพันโดยที่ มาร์เชล แมคลูเฮน (Marshall McLuhan, 1964) กล่าวว่า "ภาพถ่ายนั้นเหมือนกับสถานโสเภณีที่ไม่มีกำแพง (The Brothel - without - walls)" เนื่องจากภาพถ่ายเป็นสื่อที่เข้าถึงมนุษย์ทุกคนและทุกคนก็สามารถเข้าถึงภาพถ่ายได้ เนื่องจากสามารถตอบสนองของความต้องการของมวลชนในการสร้างความหมายได้มากมายจากภาพถ่ายเพียงหนึ่งใบ ภาพถ่ายสามารถสื่อสารและถ่ายทอดเรื่องราว เหตุการณ์ต่างๆให้ผู้ที่ไม่เห็นสามารถเข้าใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็วและง่ายกว่าตัวอักษรมาก เพราะภาพถ่ายเป็นภาษาสากลที่สื่อความหมายให้เข้าใจได้ทางสายตา

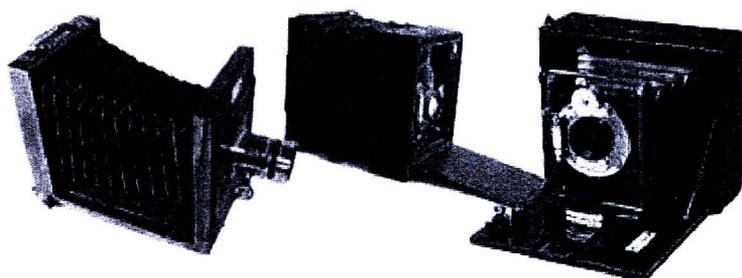
กล้องถ่ายภาพในอดีตเป็นกล้องที่ใช้ฟิล์มเป็นตัวเก็บบันทึกภาพ โดยในการถ่ายภาพนั้นต้องอาศัยการปรับแต่งจากผู้ใช้เอง ไม่ว่าจะเป็นการปรับความชัดของภาพ ปรับขนาดรูรับแสง ปรับขนาดความเร็วชัตเตอร์ ซึ่งจะไม่มียุคประมวลผลค่าแสงหรือการปรับความชัดของภาพเป็นอัตโนมัติเหมือนเช่นกล้องดิจิทัลในปัจจุบัน ซึ่งกล้องถ่ายภาพในอดีตนั้น มีวิวัฒนาการและสามารถแบ่งออกเป็นหลายชนิดตามลักษณะกลไกของกล้อง รวมถึงลักษณะการใช้งานด้วย

ในระยะเริ่มต้นของการใช้กล้องถ่ายภาพ กล้องยังไม่มีกลไกกลับซับซ้อน อย่างกล้องบ็อกซ์ มีขนาดรูรับแสงคงที่ และมีความเร็วชัตเตอร์เดียว นอกจากนั้นแล้วกล้องชนิดนี้ถ่ายรูปได้ดีในสภาพที่มีแสงเพียงพอเท่านั้น

ภาพที่ 1.1 แสดงลักษณะของกล้องบ็อกซ์

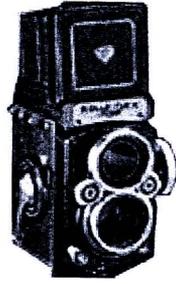
วิวัฒนาการต่อมาเกิดกล้องที่มีห้องมืดชนิดพับระหว่างตัวกล้องกับเลนส์ สามารถพับเก็บ หรือยืดอกออกมาได้ เรียกว่า “กล้องพับ” นอกจากนั้นกล้องชนิดนี้ยังเพิ่มขนาดของรูรับแสง และสามารถปรับเปลี่ยนความเร็วของชัตเตอร์ได้หลายระดับมากยิ่งขึ้น และอาจใช้กับไฟแฟลชอีกด้วย

ภาพที่ 1.2 แสดงลักษณะของกล้องพับ

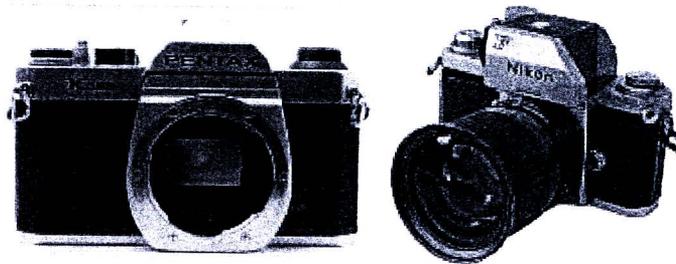
ในเวลาต่อมากล้องถ่ายภาพได้มีวิวัฒนาการนำการสะท้อนของเลนส์มาใช้เป็นกลไกในการถ่ายภาพ เรียกกล้องชนิดนี้ว่า “กล้องเลนส์สะท้อน” หรือ “Lens Reflex Camera” กล้องชนิดนี้แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ มีแบบทั้งเลนส์คู่ และ เลนส์เดี่ยว

กล้องแบบเลนส์คู่ (Twin Lens Reflex) กล้องชนิดนี้มีเลนส์ 2 ตัว เลนส์ตัวบนทำหน้าที่สะท้อนภาพเข้าสู่ช่องมองภาพซึ่งมีกระจกเป็นตัวสะท้อน กล้องรีเฟล็กซ์เลนส์คู่นี้ได้รวมเอาข้อดีของกล้องใหญ่ (View Camera) และกล้องเรนจ์ไฟน์เดอร์ (Range finder) เข้าด้วยกัน อย่างไรก็ตามกล้องชนิดนี้ก็มีข้อเสีย คือ ภาพที่มองเห็นจากเลนส์ตัวบน อาจจะไม่เหมือนกันกับภาพที่ถ่าย ซึ่งเรียกว่าเกิดอาการผิดเพี้ยนจากการตัดส่วนของภาพ อีกประการหนึ่งภาพที่เห็นที่ช่องมองภาพจะกลับซ้ายเป็นขวาเสมอ

ภาพที่ 1.3 แสดงลักษณะกล้องรีเฟล็กซ์แบบเลนส์คู่

กล้องแบบเลนส์เดี่ยว (Single Lens Reflex) ซึ่งเป็นที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบันในหมู่ของช่างภาพมืออาชีพ มีอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ร่วมกันได้มากมาย กล้องชนิดนี้สามารถถอดเปลี่ยนเลนส์ได้ และไม่มีอาการผิดเพี้ยนจากการตัดส่วนภาพเลย เพราะใช้เลนส์ตัวเดียวทำหน้าที่ทั้งมองภาพ หาระยะชัด และบันทึกภาพ อย่างไรก็ตามกล้องชนิดนี้ก็มีข้อเสียเปรียบ คือ อาจจะชำรุดได้ง่ายเพราะการกระดกขึ้นลง ของกระจก อีกประการหนึ่ง นอกจากนั้นเมื่อถ่ายรูปในที่ๆ มีแสงน้อย อาจทำให้การมองภาพที่ช่องมองไม่ชัดเจน

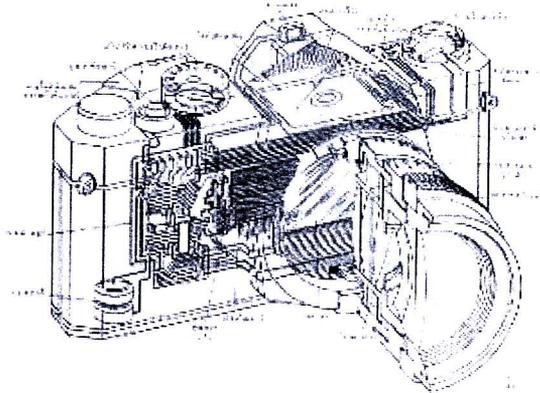
ภาพที่ 1.4 แสดงลักษณะของกล้องรีเฟล็กซ์แบบเลนส์เดี่ยว

จากวิวัฒนาการของกล้องที่ใช้ฟิล์มมีข้อจำกัดหลายประการคือ ขั้นตอนการใช้ที่มีความยุ่งยาก ต้องอาศัยทักษะและความชำนาญของผู้ใช้ในการที่จะคำนวณค่าแสงในการถ่ายภาพ การกำหนดค่าของรูรับแสง การวัดค่าความเร็วชัตเตอร์ การปรับเลนส์โฟกัสภาพ หรือแม้กระทั่งการบรรจุฟิล์มสำหรับบันทึกภาพ ล้วนแล้วแต่เป็นการใช้งานที่ต้องใช้ความละเอียดและความซับซ้อนในทุกขั้นตอนของระบบการทำงานของกล้อง

นอกจากข้อจำกัดในการใช้งานแล้ว กล้องที่ใช้ฟิล์ม ยังมีข้อจำกัดในเรื่องความสะดวกในการใช้งาน เพราะกล้องชนิดดังกล่าวใช้ฟิล์มเป็นตัวเก็บบันทึกภาพ ซึ่งฟิล์มแต่ละม้วนสามารถ

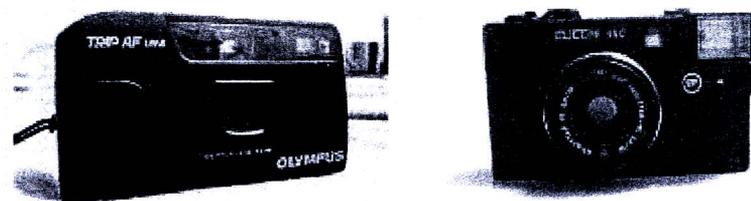
บันทึกภาพได้จำนวนจำกัด คือระหว่าง 12-36 ภาพ ขึ้นอยู่กับความสามารถหรือทักษะ ในการ บำรุงจุฬิมของผู้ใช้เอง ส่งผลให้การถ่ายภาพแต่ละภาพนั้น ต้องมีการคำนวณหรือดูความเรียบร้อย ตลอดจนความสมบูรณ์ของภาพ ก่อนที่จะกดชัตเตอร์แต่ละครั้ง เพราะ ภาพที่ถ่ายไปนั้น จะไม่สามารถลบ หรือ แก้ไขได้ เนื่องจากภาพได้ถูกบันทึกลงในฟิล์มลงไปแล้ว กล้องที่ใช้ฟิล์ม ชนิดที่ ผู้ใช้ต้องเป็นผู้ปรับแต่งเองจึงได้รับความนิยมในกลุ่มผู้ที่มีทักษะชำนาญในการใช้ หรือผู้ที่ต้องการ ฝึกฝนทักษะในการถ่ายภาพเท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า กล้องที่ใช้ฟิล์มต้องใช้จินตนาการบวกกับ ทักษะความสามารถของผู้ใช้ ส่งผลให้ภาพถ่ายจากกล้องที่ใช้ฟิล์ม จึงมีคุณค่าทางความรู้สึกของ ผู้ใช้

หากกล้องที่ใช้ฟิล์มชนิดต่างๆ ดังที่กล่าวมา ผู้ใช้จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีทักษะ ความรู้ในการใช้ งานพอสมควร เนื่องจากกลไกของกล้องที่ความซับซ้อนจึงทำให้กล้องชนิดดังกล่าว อาจไม่ได้รับความ นิยมในกลุ่มคนทั่วไป หรือ ผู้ที่ไม่มีทักษะในการใช้กล้อง

ภาพที่ 1.5 แสดงส่วนประกอบของกล้องรีเฟลิกซ์ชนิดเลนส์เดี่ยว

อย่างไรก็ดี กล้องคอมแพคที่ใช้ฟิล์ม สามารถรองรับผู้ใช้กลุ่มคนทั่วไป ที่ไม่ได้มีความ ชำนาญด้านการถ่ายภาพมากนัก โดยลักษณะของการใช้งาน ผู้ใช้ไม่ต้องมีการปรับขนาดรูรับแสง หรือความเร็วของชัตเตอร์ รวมถึงการปรับความชัดของภาพ เน้นความสะดวกของผู้ใช้เป็นหลัก แต่ กล้องชนิดนี้ไม่สามารถเปลี่ยนเลนส์เนื่องจากกล้องชนิดนี้ไม่สามารถปรับแต่งเรื่องแสง และไม่สามารถเปลี่ยนเลนส์ได้ ทำให้ภาพที่ได้จากการถ่ายด้วยกล้องชนิดนี้จึงอาจไม่สวยงามเทียบเท่าได้ กับกล้องรีเฟลิกแบบเลนส์เดี่ยวที่ใช้ฟิล์ม ซึ่งสามารถปรับแต่งแสงและเปลี่ยนเลนส์ได้

ภาพที่ 1.6 แสดงลักษณะของกล้องคอมแพคที่ใช้ฟิล์ม

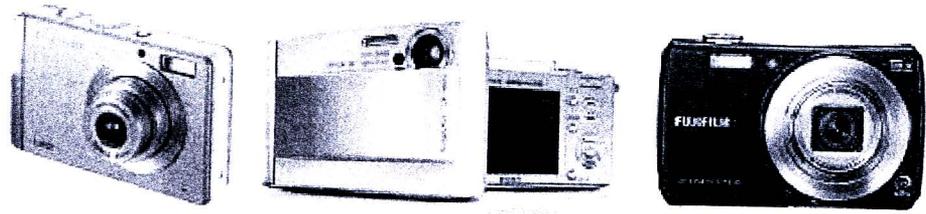
แต่ในปัจจุบันเทคโนโลยีการถ่ายภาพได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมาก ระบบการทำงานต่างๆ ของกล้องถูกสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่จะทำให้เกิดภาพถ่ายที่มีความหลากหลาย เพื่อตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้ จึงนำไปสู่การพัฒนากล้องถ่ายภาพในระบบดิจิทัลขึ้น กล้องดิจิทัลจึงได้รับการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น

กล้องถ่ายภาพดิจิทัล มีส่วนประกอบพื้นฐานได้แก่ ตัวกล้อง เลนส์ ช่องมองภาพ แบตเตอรี่ และหลักการทำงานคล้ายกับกล้องแบบใช้ฟิล์ม แต่เปลี่ยนการบันทึกแสง ที่สะท้อนจากวัตถุผ่านเลนส์ลงบนวัสดุไวแสง (ฟิล์ม) มายังตัวรับภาพ (Image Sensor) แทน ได้แก่ CCD, CMOS โดยใช้ระบบดิจิทัล และจัดเก็บรูปภาพลงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เมมโมรี่การ์ด (Michael Langford, 2001:103)

กล้องถ่ายภาพดิจิทัลนั้น ปัจจุบันมีทั้งหมด 3 ระดับตามความสามารถของกล้องและความต้องการของผู้ใช้

1. กล้องดิจิทัลคอมแพค (Digital Compact Camera)

เป็นกล้องที่เรามักพบเห็นกันมากที่สุด รูปทรงของกล้องชนิดนี้มีความหลากหลาย ทั้งแบบที่เหมือนกับกล้องถ่ายรูปแบบคอมแพคที่ใช้ฟิล์ม กล้องขนาดกระเป๋าเสื้อ ที่แบนและบาง กล้องถ่ายภาพดิจิทัลประเภทนี้มักมีขนาดเล็ก ราคาไม่แพง มีระบบการทำงานอัตโนมัติและตายตัว

ภาพที่ 1.7 แสดงลักษณะของกล้องดิจิทัลคอมแพ็ค

2. กล้องดิจิทัลโปรซูเมอร์ (Digital Prosumer Camera)

ลักษณะตัวกล้องยังคงมีลักษณะของกล้องถ่ายภาพประเภทคอมแพ็ค แต่มีระบบการทำงานบางอย่างที่สามารถเลือกปรับได้ และที่สำคัญคือมีความละเอียดสูงขึ้น คืออยู่ในระดับไม่ต่ำกว่า 5,000,000 พิกเซล ซึ่งสามารถแสดงเป็นภาพถ่ายขนาด 8 x 10 นิ้วได้ พอเพียงพอการนำภาพถ่ายไปใช้ในงานต่าง ๆ

ภาพที่ 1.8 แสดงลักษณะของกล้องดิจิทัลโปรซูเมอร์

3. กล้องดิจิทัลแบบรีเฟล็กซ์เลนส์เดี่ยว (Digital-Single Lens Reflect Camera)

กล้องดิจิทัลชนิดนี้เป็นกล้องในระดับมือสมัครเล่นที่จริงจังหรือกึ่งอาชีพ ถึงระดับของมืออาชีพ ผู้ที่จะใช้ควรมีความรู้ในการถ่ายภาพดีพอสมควร จุดสำคัญของกล้องชนิดนี้ก็คือ สามารถเปลี่ยนเลนส์ได้ ทำให้ใช้งานได้หลากหลาย และใช้การมองภาพผ่านเลนส์จริง คือในขณะที่เล็งภาพโดยใช้ช่องมองภาพนั้น สายตาของเราจะมองผ่านเลนส์ออกไปโดยตรง ทั้งนี้โดยอาศัยการหักเหของแสงแบบเดียวกับที่ใช้ในกล้องถ่ายภาพแบบ SLR ที่ใช้ฟิล์มนั่นเอง

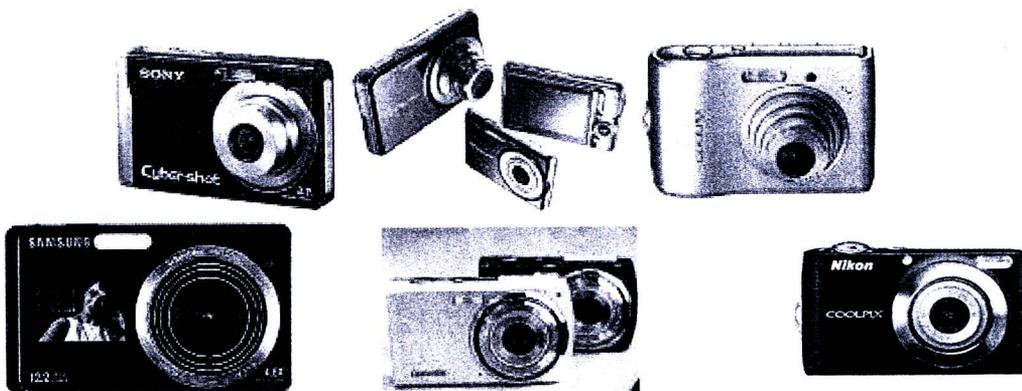
รูปร่างของกล้องชนิดนี้ค่อนข้างใหญ่ เนื่องจากเซ็นเซอร์รับภาพขนาดใหญ่กว่ากล้อง

แบบพกพา และยังต้องรองรับน้ำหนักเลนส์รวมทั้งฟังก์ชันการทำงานที่ซับซ้อนอีกด้วย แต่ก็ทำให้ภาพที่มีคุณภาพดีกว่ากล้องชนิดพกพา

ภาพที่ 1.9 แสดงลักษณะของกล้องดิจิทัลแบบรีเฟล็กซ์เลนส์เดี่ยว

จากประเภทของกล้องดิจิทัลดังกล่าวมา กล้องดิจิทัลคอมแพ็คถือเป็นกล้องที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เนื่องจากมีขนาดเล็ก พกพาสะดวก น้ำหนักเบา ใช้งานง่าย เน้นการถ่ายภาพทั่วไป ไม่จำเป็นต้องปรับแต่งค่าต่างๆ เพราะมีระบบการทำงานที่เป็นอัตโนมัติ ซึ่งในปัจจุบันภาพถ่ายที่ได้จากกล้องดิจิทัลคอมแพ็คถือว่ามีคุณภาพที่ดีในระดับหนึ่ง โดยหลากหลายราคา หรือหลากหลายเทคโนโลยีของกล้องให้เลือกตามความสมในการใช้งาน

ภาพที่ 1.10 แสดงกล้องดิจิทัลคอมแพ็คในแบบต่างๆ

ปัจจุบันกล้องดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ยอดขายกล้องดิจิทัลก็สูงขึ้นตามความต้องการ ในสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นนั้น บ้านทุก 2 หลังจะมีกล้องดิจิทัลอยู่อย่างน้อย 1 หลัง ขณะที่ครัวเรือนในยุโรปก็มีกล้องดิจิทัลไว้ในครอบครองสูงถึง 41% ส่วน ประเทศไทยมีขนาดตลาดประมาณ 800,000 ตัว ในปี 2549 คิดเป็นมูลค่าสูงถึง 11,000 ล้านบาท (เศรษฐกิจ

โลก. ฐานเศรษฐกิจ 19 พฤศจิกายน 2549) โดยที่ตลาดส่วนใหญ่มุ่งกลุ่มเป้าหมายในกลุ่มวัยรุ่น ที่มีพฤติกรรมในชีวิตประจำวันต้องมีการถ่ายภาพอยู่เสมอ ทั้งใช้ถ่ายตนเอง ถ่ายกลุ่มเพื่อนเมื่อมีการรวมกลุ่มนัดเจอหรือสังสรรค์ ทำให้บริษัทผู้ผลิตกล้องดิจิทัลต่างๆ จึงเลือกเลือกเป็นศิลปินนักแสดงที่มีชื่อเสียง มาเป็นพรีเซนเตอร์ ในการนำเสนอกล้องดิจิทัลของบริษัทตนเอง เพื่อดึงดูดกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นวัยรุ่น

ภาพที่ 1.11 แสดงภาพโฆษณากล้องดิจิทัลที่ใช้ศิลปิน นักแสดงมาเป็นพรีเซนเตอร์

การที่ผู้ผลิตกล้องดิจิทัลมุ่งความสนใจมาที่กลุ่มวัยรุ่น เนื่องจาก กลุ่มวัยรุ่นในปัจจุบันมีพฤติกรรมในการใช้ชีวิตที่มีความสอดคล้องเกี่ยวเนื่องกับการใช้งานกล้องดิจิทัล กล่าวคือ วัยรุ่นปัจจุบันมักมีการนัดเจอ สังสรรค์ ในกลุ่มเพื่อนฝูงอยู่เสมอ ทำให้มีการถ่ายภาพเพื่อเก็บบันทึกเรื่องราวอยู่เป็นประจำ และยังรวมไปถึงการใช้กล้องเพื่อถ่ายรูปตนเองเก็บไว้ในการเชื่อมต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Network)

โดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มวัยรุ่น มีพฤติกรรมการใช้กล้องที่รวดเร็ว กล่าวคือ เมื่อพบเจอเหตุการณ์ หรือ เรื่องราวที่ต้องการบันทึกภาพ ก็จะนำกล้องมาใช้บันทึกภาพทันที โดยไม่ต้องการการปรับแต่งที่ซับซ้อนยุ่งวุ่นวาย หรือแม้แต่การถ่ายภาพตนเอง ก็ยังต้องการเทคโนโลยีที่ถ่ายง่ายหรือภาพที่ได้ มีความสมบูรณ์สวยงาม ภายในขั้นตอนที่รวดเร็วและง่ายดาย

จากการใช้งานกล้องดิจิทัลในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่ใช้กล้องดิจิทัลเพื่อถ่ายรูปตัวเอง หรือใช้ถ่ายภาพเมื่อมีการพบปะสังสรรค์กับเพื่อน จึงนำไปสู่การพัฒนาเทคโนโลยีของกล้องดิจิทัลเพื่อมาตอบสนองการใช้งาน และทำให้เทคโนโลยีดังกล่าวช่วยให้กล้องดิจิทัลคอมพิวเตอร์กลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่เข้ามาช่วยให้คนเข้ารหัสด้วยภาพถ่ายง่ายขึ้น โดยที่ปัจจุบันกล้องดิจิทัลคอมพิวเตอร์มีฟังก์ชันพื้นฐานที่หลากหลาย อาทิ ระบบอัตโนมัติ (Auto Mode) โดยกล้องสามารถในการวิเคราะห์รูปแบบการถ่าย, วิเคราะห์สีของแสง, วิเคราะห์สีผิว และ ลดความ

เบลของภาพ ทำให้ความสมบูรณ์ของภาพในขั้นพื้นฐาน เช่น ความคมชัดของภาพ แสงของภาพ สีผิวของบุคคลในภาพ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และยังมีเทคโนโลยีในรูปแบบของฟังก์ชันพิเศษของกล้องที่ช่วยเสริมสร้างความสมบูรณ์ให้กับการถ่ายภาพและเสริมสร้างความสวยงามให้แก่บุคคลในการถ่ายภาพ เทคโนโลยีต่างๆที่กล้องดิจิทัลคอมแพ็ค มีตัวอย่างดังนี้

1. เทคโนโลยีถ่ายภาพตนเอง (Self Portrait)

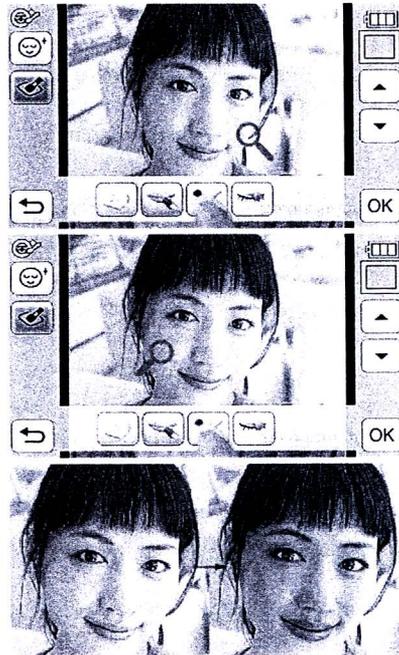
จากพฤติกรรมของวัยรุ่นที่ชอบถ่ายรูปตนเอง ปัจจุบันบริษัทผู้ผลิตกล้องดิจิทัล จึงผลิตกล้องที่มีเทคโนโลยีถ่ายภาพตนเอง เพื่อรองรับความต้องการดังกล่าว โดยผู้ใช้จะสามารถถ่ายภาพตนเอง โดยตรวจสอบความเรียบร้อยของภาพ จากการมองจอแสดงภาพด้านหน้าของกล้อง เมื่อกดชัตเตอร์แล้ว กล้องจะทำการนับถอยหลัง 3 วินาที โดยมีตัวเลขแสดงที่จอด้านหน้า เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเตรียมตัวก่อนภาพจะถูกบันทึก

ภาพที่ 1.12 แสดงเทคโนโลยีถ่ายภาพตนเอง (Self Portrait)

2. เทคโนโลยีการตกแต่งภาพถ่ายได้ในตัวกล้อง

นอกจากการถ่ายภาพโดยอาศัยฟังก์ชันต่างๆ เข้ามาช่วยทดแทนทักษะความสามารถของผู้ถ่ายแล้ว ปัจจุบันเทคโนโลยีของกล้องดิจิทัลยังทำให้ผู้ใช้สามารถตกแต่งภาพถ่ายได้ในตัวกล้องตามความต้องการ เช่น สามารถใส่กรอบ ใส่รูป เติมกราฟฟิคต่างๆ ปรับสี เป็นต้น ซึ่งทำให้รูปที่ถ่ายไปพร้อมที่จะโพสต์ลงในสื่อสังคมออนไลน์ได้ทันที

ภาพที่ 1.13 แสดงเทคโนโลยีการตกแต่งภาพได้ในตัวกล้อง

3. เทคโนโลยีใบหน้ากระจ่างใส (Beauty Shot)

ในการถ่ายภาพบุคคล สิ่งสำคัญที่สุดคือบุคคลในภาพ ปัจจุบันเทคโนโลยีของกล้องดิจิทัลคอมพิวเตอร์ได้พัฒนาเทคโนโลยีทำให้ใบหน้ากระจ่างใส หรือ Beauty Shot ช่วยลบริ้วรอยต่างๆ บนใบหน้าของแบบได้อย่างสวยงาม ไม่ว่าจะป็นรอยย่น รอยดำหนิบนใบหน้า หรือฝ้า เพื่อเกลี่ยโทนสีและลักษณะ ของผิว ทำให้การถ่ายภาพบุคคลเกิดความสวยงาม โดยไม่ต้องมีการตกแต่งแก้ไข ภายหลังด้วยโปรแกรมในคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กล้องดิจิทัลของกลุ่มวัยรุ่นเป็นอย่างดี

ภาพที่ 1.14 แสดงการเปรียบเทียบภาพที่ใช้เทคโนโลยีใบหน้ากระจ่างใส (Beauty Shot) กับการถ่ายภาพในโหมดปกติ

4. เทคโนโลยีเลือกสไตล์ของภาพ (Photo Style Selector)

การถ่ายภาพบางครั้งอาจมีการใช้โปรแกรมแต่งภาพจากคอมพิวเตอร์ เช่น ปรับโทนสีของภาพ หรือสไตล์ของภาพ เพื่อสร้างความน่าสนใจ และทำให้ภาพสวยงามยิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบันกล้องดิจิทัลมีที่ช่วยทำให้ผู้ใช้กล้องสามารถตกแต่งภาพในลักษณะดังกล่าวได้ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถเน้นส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพโดยทิ้งให้ส่วนอื่นๆ ที่อยู่โดยรอบพรางมัวไป เพื่อสร้างสรรค์ให้ภาพมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยไม่ต้องผ่านโปรแกรมตกแต่งภาพในคอมพิวเตอร์

ภาพที่ 1.15 แสดงเทคโนโลยีเลือกสไตล์ของภาพ (Photo Style Selector)

อนึ่งเทคโนโลยีจากกล้องดิจิทัลคอมแพ็ค อาจไม่ได้หมายถึงเทคโนโลยีของฟังก์ชัน โหมดภาพต่างๆ จากตัวกล้องเพียงอย่างเดียว แต่เทคโนโลยีจากกล้องดิจิทัลคอมแพ็ค ยังหมายรวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงจากการใช้ฟิล์ม มาสู่การเก็บบันทึกภาพด้วยเมมโมรี่การ์ด ซึ่งมีระบบการทำงานของกล้องเป็นลักษณะอัตโนมัติ ส่งผลให้ผู้ใช้สามารถดูภาพที่ถ่ายและเลือกภาพที่ต้องการ

ได้ทันทีว่าภาพที่เพิ่งถ่ายไปนั้น ดีหรือเสีย หากเสียก็สามารถลบและถ่ายซ้ำได้ไม่จำกัดเพื่อนำไปเลือกภาพที่ต้องการต่อไป เพียงแค่กดชัตเตอร์เท่านั้น ไม่ต้องตั้งค่าแสง หรือระยะโฟกัสให้เสียเวลา ทำให้สามารถถ่ายภาพได้อย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว

จากเทคโนโลยีของกล้องดิจิทัลตั้งที่ยกตัวอย่างในช่วงต้นนั้น แสดงให้เห็นถึง การตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่กำลังมีพฤติกรรมในการใช้กล้องที่เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต กล่าวคือ ในการถ่ายภาพในอดีตนั้น แต่ละภาพที่ได้ถูกบันทึกลงฟิล์มนั้น ผู้ถ่ายอาจต้องมีการคำนวณเรื่องแสง ท่าทางของบุคคลในภาพ รวมถึงความสมบูรณ์อื่นๆของภาพ ทำให้การกดชัตเตอร์แต่ละครั้งต้องคำนึงปัจจัยต่างๆที่เกิดขึ้นในภาพ และยังรวมไปถึงต้นทุนของการเก็บบันทึกภาพลงบนฟิล์ม แต่ในปัจจุบันเทคโนโลยีจากกล้องดิจิทัลสามารถทำให้การถ่ายภาพสะดวกสบายมากขึ้น ทั้งในด้านของการเก็บบันทึกภาพ ความสวยงามและความสมบูรณ์ของภาพ องค์ประกอบเหล่านั้น ได้ถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยีจากกล้องดิจิทัล ทำให้เราสามารถถ่ายภาพและกดชัตเตอร์ได้จำนวนมากตามที่เราต้องการได้ และไม่จำเป็นต้องอาศัยทักษะในการถ่ายภาพเหมือนในอดีต

หลังจากที่ได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีของกล้องดิจิทัลขึ้นจึงส่งผลถึงความต้องการให้เกิดขึ้นจากเดิมกล้องมีความสามารถเป็นแค่เพียงอุปกรณ์บันทึกภาพ แต่ในปัจจุบันกล้องไม่ได้ทำหน้าที่เป็นแค่เพียงอุปกรณ์บันทึกภาพ กล้องมีหน้าที่เพิ่มมากขึ้น กล้องทำให้ผู้ใช้สามารถมีส่วนร่วมเหตุการณ์ได้ง่ายขึ้น ผู้ใช้สามารถหยิบกล้องขึ้นมาถ่ายภาพเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ต่างๆของผู้ใช้กล้องได้เป็นอย่างดี

ด้วยเทคโนโลยีกล้องดิจิทัลถือเป็นลักษณะของสื่อใหม่ (New Media) หรือสื่อดิจิทัล (Digital Media) ภาพถ่ายจึงสามารถสร้างโอกาสในการใช้งาน ให้กับผู้ใช้ได้ในรูปแบบที่หลากหลายจากข้อมูลเดียวกัน เห็นได้จากภาพถ่ายจากกล้องดิจิทัลสามารถเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของกล้องดิจิทัล ทำให้สามารถโอนไฟล์ภาพที่ถ่ายเก็บไว้แล้ว ไปสู่คอมพิวเตอร์ และนำภาพที่ได้ไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้อย่างรวดเร็ว นำไปใช้งานปรับเปลี่ยน แต่งเติมได้อีกมากมายตามแต่ความต้องการของผู้ใช้

ประกอบกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทวีความสำคัญมากขึ้น มีพื้นที่ที่คนใช้ในการเผยแพร่ภาพและข้อความของตัวเองสู่สาธารณะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว Nielsen online เปิดเผยข้อมูลกิจกรรมยอดนิยมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตล่าสุด คือการสืบค้นข้อมูล ตามมาด้วยการเข้า

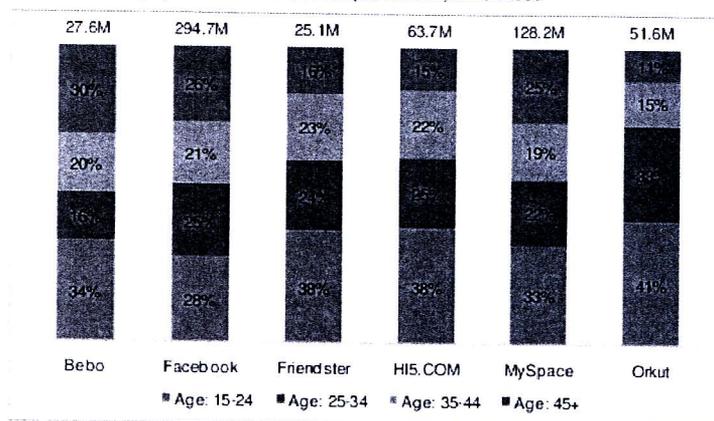
เว็บไซต์ตามความสนใจและที่เติบโตแบบก้าวกระโดด คือการใช้เวลาใน social network หรือ ชุมชนออนไลน์ เนื่องด้วยคุณสมบัติที่ตอบโจทย์ความเป็นส่วนตัว และเจาะจงกลุ่มที่มีความชอบแบบเดียวกันและสามารถขยายเครือข่ายไปสู่คนรอบตัวสร้างความสัมพันธ์แบบใยแมงมุม ทำให้ social network หรือชุมชนบนโลกออนไลน์ได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งฟังก์ชันการใช้งานในชุมชนออนไลน์เหล่านี้สามารถแลกเปลี่ยน, พูดคุย, แสดงความเห็น, แบ่งปันข้อมูล ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่ใช้การสื่อสารผ่านภาพถ่ายของผู้ใช้ ทำให้เกิดสังคมที่ต้องอาศัยภาพถ่ายเป็นตัวกลางในการสื่อความหมายเพื่อเชื่อมโยงกลุ่มสังคม ให้เกิดความสัมพันธ์และมีประสบการณ์ร่วมกัน

ภาพที่ 1.16 แสดงชนิดของสื่อสังคมออนไลน์ หรือ Social Network

กลุ่มวัยรุ่นเป็นกลุ่มสำคัญที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสารมากขึ้นและการสื่อสารนั้นมักปรากฏเป็นการสื่อสารด้วยภาพ วัยรุ่นมักมีการบันทึกภาพตนเอง กิจกรรม ความเปลี่ยนแปลงของตนเอง เช่นการสวมใส่เสื้อผ้าชิ้นใหม่ การแต่งกายในโอกาสพิเศษ การร่วมสังสรรค์กับเพื่อนฝูง การไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ หรือแม้แต่การรับประทานอาหาร วัยรุ่นก็ยังมีการถ่ายภาพเพื่อเก็บบันทึกเรื่องราวเหล่านั้น เพื่อที่จะสามารถนำไปเป็นเนื้อหาสาระในการบอกเล่า หรือถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองในสื่ออินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นสื่อหนึ่งที่วัยรุ่นในปัจจุบันมีความสนใจเป็นพิเศษและใช้เวลาไปเพื่อการนี้มากก็คือ การนำภาพถ่ายโพสลงเว็บไซต์ประเภท Social Network ต่างๆ เช่น Hi5, Facebook, Twitter ซึ่งการโพสภาพถ่ายถือเป็นฟังก์ชันการใช้งานหลักของเว็บไซต์ประเภท Social Network

Exhibit 2: Demographic Distribution of Unique Visitors, March 2009

Source: comScore, Company Reports and NeXt Up Research Estimates

ภาพที่ 1.17 แสดงจำนวนของผู้ใช้ Social Network โดยแบ่งตามอายุ

เมื่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีของกล้องดิจิทัลที่ได้รับการพัฒนาให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ทั้งในแง่ของความสะดวกสบายในการใช้งาน และความสวยงามของภาพถ่าย ผสมกับการขยายตัวของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เปิดโอกาสให้กลุ่มผู้ใช้สามารถแลกเปลี่ยน พูดคุย แสดงความคิดเห็น แบ่งปันข้อมูลได้อย่างเต็มที่ ต่างก็ส่งผลให้การถ่ายภาพที่ได้จากการถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัลเพิ่มจำนวนมากขึ้น

การถ่ายภาพจึงเป็นการสื่อสารให้ผู้อื่นถึงเหตุการณ์หรือช่วงเวลาต่างๆที่ผู้ใช้ได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วม เช่น การถ่ายภาพงานรับปริญญา เพื่อเป็นการบอกถึงความมีส่วนร่วมในงาน มีความทรงจำที่ดีต่างๆ ภาพงานชบวนพิธีต่างๆ ผู้ใช้กล้องเก็บภาพ จังหวะสำคัญของงานชบวนพิธี เหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น

ภาพที่ 1.18 แสดงลักษณะของ Facebook Webpage

จากการเฝ้าสังเกตเว็บไซต์ Social Network อย่าง Facebook พบว่าผู้ใช้ส่วนใหญ่มักมีการโพสต์ภาพถ่ายที่เป็นการถ่ายตัวเอง เพื่อแสดงถึงตัวตนของผู้ใช้ จากประเด็นดังกล่าวนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาลักษณะการถ่ายภาพตนเองมากขึ้นเพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ (Identity) แล้วนำไปโพสต์ในสื่อออนไลน์ โดยที่ภาพถ่ายที่วัยรุ่นใช้ในการสื่อความหมายในปัจจุบันนั้น มีมากมายหลายลักษณะ เช่น การถ่ายภาพตัวเอง การถ่ายภาพกับเพื่อน การถ่ายภาพอาหาร หรือการถ่ายภาพกิจกรรมต่างๆ ที่ทำ เป็นต้น

ภาพที่ 1.19-1.22 แสดงลักษณะภาพถ่ายแบบต่างๆที่โพสต์ลงเว็บไซต์

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาจะศึกษาถึงลักษณะพฤติกรรมการใช้กล้องดิจิทัลคอมพิวเตอร์ในการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายของวัยรุ่น นำมาสู่การกำหนดหัวข้อในการศึกษาครั้งนี้ว่า “การสื่อความหมายผ่านภาพถ่ายของกลุ่มวัยรุ่นโดยการใช้กล้องดิจิทัลคอมพิวเตอร์”

ปัญหานำการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้กล้องดิจิทัลคอมพิวเตอร์ในการสื่อความหมายผ่านภาพถ่ายของกลุ่มวัยรุ่น มีลักษณะอย่างไร
2. ปัจจัยใดที่มีผลต่อการสื่อความหมายผ่านภาพถ่ายของกลุ่มวัยรุ่นจากกล้องดิจิทัลคอมพิวเตอร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมการใช้กล้องดิจิทัลคอมพิวเตอร์ในการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายของกลุ่มวัยรุ่น

2. เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อความหมายผ่านภาพถ่ายของกลุ่มวัยรุ่นจากกล้องดิจิทัลคอมแพ็ค

ข้อสันนิษฐานของการวิจัย

1. พฤติกรรมการสื่อความหมายผ่านภาพถ่ายของกลุ่มวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีของกล้องดิจิทัลคอมแพ็ค ทั้งในลักษณะพฤติกรรมในการใช้งานกล้องดิจิทัลคอมแพ็ค และพฤติกรรมในการใช้เทคโนโลยีจากกล้องดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างความสวยงามของบุคคล
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายของกลุ่มวัยรุ่น คือ แบบแผนวัฒนธรรมของวัยรุ่น เทคโนโลยีจากกล้องดิจิทัลคอมแพ็ค และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) อันมีผลต่อความต้องการในการสื่อสารเชิงอัตลักษณ์ของกลุ่มวัยรุ่นในเครือข่ายสังคมออนไลน์

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

1. กล้องดิจิทัลคอมแพ็ค คือ กล้องถ่ายภาพระบบดิจิทัลขนาดเล็ก พกพาสะดวก น้ำหนักเบา ใช้งานง่าย เน้นการถ่ายภาพทั่วไป ไม่จำเป็นต้องปรับแต่งค่าต่างๆ เนื่องจากมีระบบการทำงานที่เป็นอัตโนมัติ ซึ่งในปัจจุบันภาพถ่ายที่ได้จากกล้องดิจิทัลคอมแพ็คถือว่ามีคุณภาพที่ดีในระดับหนึ่ง
2. กลุ่มวัยรุ่น คือ กลุ่มเด็กอายุระหว่าง 19-23 ปี เพศหญิง ที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาเป็นกลุ่มที่ถ่ายภาพและใช้ภาพถ่ายจากกล้องดิจิทัลคอมแพ็คเพื่อการสื่อสารและสื่อความหมาย
3. เทคโนโลยีจากกล้องดิจิทัลคอมแพ็ค คือ เทคโนโลยีที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้กล้อง ซึ่งเปลี่ยนระบบการบันทึกภาพจากฟิล์มมาเป็นการวัดความจำและทำให้การใช้งานง่ายขึ้น และได้ภาพที่มีความสวยงาม
4. การสื่อความหมายผ่านภาพถ่าย คือ การใช้เทคโนโลยีจากกล้องดิจิทัลคอมแพ็คถ่ายภาพ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวที่ผู้ถ่ายได้ประสบพบเจอ หรือ เพื่อแสดงอัตลักษณ์ของตัวบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพศหญิง ที่มีพฤติกรรมการใช้กล้องดิจิทัลคอมแพ็คในการสื่อความหมายผ่านภาพถ่าย จำนวน 30 คน โดยทำการศึกษาดังด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth interview) และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ภาพถ่ายของกลุ่มตัวอย่าง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาพฤติกรรมในการใช้กล้องดิจิทัลคอมแพ็คในการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายของกลุ่มวัยรุ่น เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพฤติกรรมในการใช้กล้องดิจิทัลคอมแพ็คของกลุ่มวัยรุ่น อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีของกล้องดิจิทัล โดยจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์การสื่อสารของกลุ่มวัยรุ่น ในการใช้เทคโนโลยีจากกล้องดิจิทัล เพื่อสื่อความหมายในปัจจุบัน และยังสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยีทั้งกล้องดิจิทัลและการเทคโนโลยีการสื่อสารสำหรับกลุ่มวัยรุ่นต่อไปในอนาคต

